

ଅକାରମଧ୍ୟ/ଅନୁସାର/୩

ଅନୁସାରମଧ୍ୟ ପ୍ରଥମ ୩ଟି ମହତ୍ତ୍ୱ ବିଶାଳିତା ଅଥବା ଆକାର ଦିନ ବୁଝା ନିମ୍ନେ। (ମୂଳାଳି ୧୯) ୧) ଅନ୍ତାନୁସାର, ୨) ଆନ୍ତାନୁସାର, ୩) ମଧ୍ୟାନୁସାର। ସବୁ ଏକ-ଏକ କରେ ଅନ୍ତାଳି ବିଶାଳିତାମୂଳିତ ବୁଝା ନେ।

୪) ସ୍ତମ୍ଭାନୁସାର

ସ୍ତମ୍ଭାନୁସାରମଧ୍ୟ ପ୍ରଥମ ମଧ୍ୟାନୁସାର ଧ୍ୟାନ କରେ —

- କ) ଏକକ ସ୍ତମ୍ଭ ଏକାବିକାର, ଅର୍ଥାତ୍ ଏକକ ସ୍ତମ୍ଭ ଯଦି ଦୁଇଟି, ତିନିଟି, ବା ତାହାଠାରୁ ବେଶିଟି ସ୍ତମ୍ଭାବୃତ୍ତ ହୁଏ, ତାହା ତା ସ୍ତମ୍ଭାନୁସାର।
- ଖ) ସ୍ତମ୍ଭାବୃତ୍ତମାନଙ୍କୁ ଯୁକ୍ତକାର ଅଥବା ବିଯୁକ୍ତକାର ଯଦି କମାନୁସାରେ ୨ ବାଟର ବେଶିଟି ସ୍ତମ୍ଭାବୃତ୍ତ ହୁଏ, ତାହା ତା ସ୍ତମ୍ଭାନୁସାର। ଏହି ଯଦି ୨ ବାଟ ସ୍ତମ୍ଭାବୃତ୍ତ ହୁଏ, ତାହା କିନ୍ତୁ ସ୍ତମ୍ଭାନୁସାର ହେ ନା।
- ଗ) ସ୍ତମ୍ଭାବୃତ୍ତମାନଙ୍କୁ ଯଦି ଯୁକ୍ତ ବା ବିଯୁକ୍ତକାର ଅକମାନୁସାରେ ଏକାବିକାର (ଅର୍ଥାତ୍ ୨ ବାଟ, ୩ ବାଟ ବା ତାହାଠାରୁ ବେଶିଟି) ସ୍ତମ୍ଭାବୃତ୍ତ ହୁଏ, ତାହା ତା ସ୍ତମ୍ଭାନୁସାର।

ଉଦାହରଣ :

- 'ସୁଧୁମନ୍ଦ ବାହେ ବାଧ' । 'ସ' ଓ 'ବ' ଏକକ ସ୍ତମ୍ଭ ୨ ବାଟ।
- 'କାଞ୍ଜିମ ଗଲେ ବାଲୋଡ଼ ବାଲୋଡ଼ି' । 'ବ' ଏକକ ସ୍ତମ୍ଭ ବାହାଟ।
- 'ନନ୍ଦନର ଚନ୍ଦ୍ରବିନା ସୁନ୍ଦାବନି ଅଞ୍ଜକା' । 'ନ' ସ୍ତମ୍ଭାବୃତ୍ତମାନଙ୍କୁ ଯୁକ୍ତକାର ୩ ବାଟ।
- 'ଏତ ଚଳନା କେନ ବଲେ ନା, ଗୋମଲନନା' — 'ନ' ସ୍ତମ୍ଭାବୃତ୍ତମାନଙ୍କୁ ବିଯୁକ୍ତକାର ୩ ବାଟ।
- 'ନବ ଧୋବନ ଏଲେ' — 'ନ'/'ବ' ସ୍ତମ୍ଭାବୃତ୍ତମାନଙ୍କୁ ଅକମାନୁସାରେ ୨ ବାଟ।